

Само $\frac{1}{8}$ отъ всички сгради сж построени на площъ надъ 100 кв. м. Въ градоветъ до 10 хил. ж. процентътъ на сградитъ отъ тая категория е най-малкъ. Съответния процентъ за другитъ две групи градове: отъ 10 до 30 и надъ 30 хил. ж. непрекъснато расте. Това показва, че относителниятъ брой на сградитъ, всъка една отъ които е построена на площъ надъ 100 кв. м., се увеличава колкото града, дето се строятъ тия сгради, е по-голѣмъ. Сжщото нѣщо, обаче, не може да се каже за другитъ сгради, всъка една отъ които е построена на площъ до 50 и отъ 50 до 100 кв. м. Тия констатации не позволяватъ да се извлѣче едно общо заключение за сжществуването на връзка между голѣмината на сръдната застроена площъ и голѣмината на града. Липсата на такава връзка се потвърждава и отъ даннитъ за отдѣлнитъ градове. Наистина, въ най-голѣмия градъ на Царството — София, процентътъ на сградитъ, построени на площъ до 50 кв. м., е доста малкъ — 54·3, а съответния такъвъ на сградитъ съ площъ надъ 100 кв. м. голѣмъ — 17·3, ала само отъ този примѣръ не може да се извлѣче едно общо заключение, още повече, като се вземе предъ видъ обстоятелството, че има малки градове, какъвто е случая съ Габрово, Неврокопъ, Лѣсковецъ, Каваклий и пр., дето процента на сградитъ, построени на площъ подъ 50 кв. м. е по-малкъ отъ съответния такъвъ за София.

Съ особено малки сгради, по отношение на застроената площъ, се отличава гр. Севлиево, дето 74·5% отъ всичкитъ сгради сж построени на площъ, за всъка отдѣлна сграда, подъ 50 кв. м. Отъ всичко 4,233 сгради въ сжщия градъ само 226 сж построени на площъ надъ 100 кв. м. Сжщо така, съ малки сгради се отличава и гр. Мъстанли. Тамъ 30·9% отъ сградитъ сж построени на площъ подъ 20 кв. м. за отдѣлната сграда. Въ гр. Пашмакли съответния процентъ, наопаки, е само 5·2, въ Кошу-кавакъ — 3·2, Василико — 3·9, Златица — 5·7, Етрополе — 6·5 и пр.

Отъ изложенитъ до тукъ данни за голѣмината на застроената площъ, сръдно взето, за отдѣлната сграда, се вижда, че тя не зависи нито отъ голѣмината на града, нито отъ неговото мѣстоположение, въ смисълъ — дали той е построенъ на равно или пресѣчено мѣсто.

Голѣмината на застроената площъ, обаче, зависи отъ предназначението на сградитъ. Това се вижда отъ относителнитъ числа въ таблица 6.

Сравнително най-малки сж сградитъ, които служатъ само за живѣне, а най-голѣми — тия, които се използватъ едновременно за живѣне и за други цели. Това се лесно обяснява, като се вземе предъ видъ, че сградитъ отъ първата група сж почти изключително обикновени кжщи за живѣне, докато въ втората група влизатъ голѣма частъ отъ държавнитъ и обществени учреждения, училищата, черкви и манастири, работилници и фабрики, дюкяни и кръчми и пр. — все по-голѣми сгради.

Табл. 6. Разпредѣление на сградитъ по застроена площъ и предназначение

Tab. 6. Répartition des bâtiments d'après la superficie bâtie et la destination

Застроена площъ Superficie bâtie	Предназначение на сградитъ — Destination des bâtiments			
	I. За живѣне Pour habitation	II. За живѣне и други цели Pour habitation et autres buts	III. За други цели Pour autres buts	Всичко — Total
	На 100 сгради се падатъ Proportion sur 100 bâtiments			
До . . . } 50 кв. м. . . } Jusqu'à } m. carrés }	60·2	33·7	67·3	58·8
Отъ } 50—100 „ De } „ }	30·7	39·4	20·0	29·2
Надъ . . . } 100 . . Au-dessus de } „ }	8·6	26·5	12·5	12·0
Непоказано — Non Indiqué	0·5	0·4	0·2	—
Изобщо — Ensemble	100·0	100·0	100·0	100·0

Сградитъ, предназначени само за други цели съ около 80% сж по-малки отъ сградитъ на другитъ две категории. Малкиятъ размѣръ на тия сгради се обяснява съ това, че тѣ въ болшинството си сж предназначени за покриване на стопанскитъ нужди на дребнитъ градски земеделски стопанства. Тукъ влизатъ: яхъри, хамбари, плѣвни, дюкяни и кръчми и пр.

Другъ белегъ, освенъ застроената площъ, по който може да се сжди за голѣмината на дадена сграда е броятъ на етажитъ, отъ които тя се състои. Презумира се, че сградата е толкова по-голѣма, колкото повече етажи има, макаръ това да не е напълно и абсолютно вѣрно. Тукъ подъ етажъ се разбира само стайтъ надъ земята и подъ тавана; избитъ, зимницитъ, както и стайтъ въ земята и на тавана, не се броятъ за етажи. Последнитъ се броятъ откъмъ най-високата страна на сградата. Това е една отъ причинитъ, дето, както ще се види по-долу, въ градоветъ, построени на силно пресѣчени мѣстности, се срѣщатъ относително по-голѣмъ брой двуетажни, а даже и триетажни сгради. Въ такива градове често пжти първиятъ етажъ е откритъ само отъ една страна; другата е връзана въ височината. Въ сжщностъ тукъ двуетажнитъ сгради иматъ само единъ нормаленъ етажъ.

Подробни сведения за разпредѣление на сградитъ по етажи въ отдѣлнитъ градове сж дадени въ табличната частъ, приложена къмъ тая книжка. Относителнитъ числа въ таблица 7, на стр. 18, даватъ една нагледна представа за сжщото разпредѣление.

Най-напредъ трѣбва да се забележи, че отъ всичко 285,398 сгради, преброени на 31. XII. 1926 год. въ градоветъ на България, 230,720, или 80·8% сж едноетажни, 50,907, или 17·8% — двуетажни и само 3,771, отъ които